

მთიან, რომელიც მდ. ხოფსა და ჩო-
როხს შუა მიდის; შემდეგ გაჰყვება არ-
თვინის სამხრეთით მდებარე მთებს მდ.
ჩოროხამდინ სოფლებს ალატასა და ბე-
შაგეთის მახლობლად; აქედამ სამხლე-
არი გაყვება მთებს ღერვენიქ-ბიოქს, ხორ-
ჩიზარას და ზუჯიგინ-ღალს და მიდის
თორთუმი, - წიკალსა და ჩოროხს შუა
მდებარე მთების დაყოლებლივ სოფელ
მინინ-ძალოსამდინ, რომელიც თორთუ-
მის წყლის ნაპირას მდებარებს. მიხინ-
ძალოსამდინ სამხვარი მიჰყვება ხერი ღა-
ლის მთას სოფ. ნარიმანის სამხრეთით;
აქედამ ზოგინისკენ მოუხვევს აღმოსავ-
ლეთით, გადადის სოფ. არდოსტზე და
ხორასანზე, დაიწვეს ისევ სამხრეთით სო-
ლანლულის მთებამდინ, მიჰყვება ამ მთას
ალადაღამდინ და ბაიზეთის ბარით მი-
ვა მსმალოს და სპარსეთს შუა სანზ-
ღვრამდინ.

„შურო დაწერილებითი სამხლე-
რეზუკანილი იქნება კომისიებისაგან, რომ-
ელიც რუსეთისა და მსმალეთის მხრით
დანიშნულია.“

მა მორიგების პირობა ხელ-მოწერი-
ლია, რუსეთის მხრით გრაფ ნ. ივანოვი-
ვისაგან და ნელიდოვისაგან, მსმალე-
თის მხრით საფეტ-ფაშა და საადულა-
ფაშისაგან. შეკრულია სან-სტეფანოში
19 თებერვალს 1878 წ.

„Indépen. Belge“-ში დაბეჭდილია

შემდეგი ტელეგრამა პარიჟიდან 8 მარტს
მიღებული:

„ნიგლისი ამხადებს უანგარაშო პა-
ტარ-პატარა ხომალდებსა და მტრის ხო-
მალდების ასაფეთქ ნაგებს. საზოგადოთ
ნიგლისში დიდი ეზადება ომისთვის;
ჯარები გამოჰყავთ, ზარბაზნებს ასხმევი-
ნებენ ქარხანებში, ტყვია-წამალს აგრო-

ვასრულის 1877-ს წლის დამდეგს გა-
მოვიდა საზოგადოდ მუთაისის გუბერ-
ნიაში ხმა, რომ თავად-აზნაურობისაგან
უნდა შესდგეს დივიზიონები და მტერ-
თან საომრად უნდა გავიდესო.
მართლაც, იმავე წლის აპრილის პირ-
ველ რაცხვებში ჩვენი მსურვეთის, უეზ-
ლის მარშლის თანაშემწემ თ. მარლამ
მრისთავმა დაგვიბარა მსურვეთში და
გამოგვიცხადა, რომ
„სურვილი არის ქავკასიის ნამესტნი-
კისაო, რომ მუთაისის გუბერნიისაგან
შესდგეს რაოდენიმე დივიზიონები თა-
ვად-აზნაურობისაგანო. მურულებს გვერ-
გება ერთი სოტნა, ესე იგი 124 კაციო,
და ვისაც ვსურსთ, ჩაეწვიეთო. ჰამაგირი
გექვება უბრალო მილიციონერებს
თევში 10 მან., მოსამაზურის ფულით
სულ 15 მანეთიო; ამასთან საქმელ-სას-
მელისათვის დღეში არა ნაკლებ 37 კა-
პეიკისა და ცხენის ფურაჟისათვის დღე-
ში ექვს აბაზ ნახევრამდისინო; ამას გარ-
და ღ. მ. ქავკასიის ნამესტნიკისაგან ყვე-

ვებენ, მეიჯარადრებს მინდობილი აქვთ,
რომ რადღესაც დასჭირდებათ ჯარისათ-
ვის მზათ იქონიონ სურსათი და ტან-
საცმელი და სხვ.“

მენის გაზეთს „Presse“-ში იწერებინ
ბერლინიდან:

„ნამდვილად ამბობენ აქ, რომ რუსეთი
წინააღმდეგიაო, რომ ავსტრია ბოსნი-
ა და ჰერცეგოვინა დაიპყროს. რუსეთი
ცდილობს რომ ეს რაი ქვეყანა შეერთ-
დეს და ამათაც ისეთი ცალკე, დამოუ-
კიდებელი საშთაგრო შეადგინონ, რომ
გორც ბოლგარიაში იქნება.“

„შრანკუსული გაზეთის „Temps“-ის
სიტყვით რუსები დიდ სამხედრო მზა-
დებაში არიან სტამბოლის მახლობლად;
რადგან ნიგლისმა თავის ხომალდები მი-
უახლოვა სტამბოლს და შინაც დიდ
მზადებაში არის, ამის გამო რუსეთიც
ამაგრებს სტამბოლის არე-მარე პოზიცი-
ებს, სადაც ამ ქაზად ჯარები ჰყავს და-
ყენებული. სან სტეფანოში, ჩათალჯი-
ში და ჰადემ-კიოიში სხვათა შორის რუ-
სის ინჟინერები თითქმის დღე-და-ღამე
მუშაობენ და სიმაგრებს აკეთებენ.“

კონგრესისთვის მზადება

მაზეთს „Indépen. Belge“-ში მოყვანი-
ლია სია იმ პირებისა, რომელნიც სხვა-და-
სხვა სახელმწიფოების წარმომადგენლებ-
ბათ იქნებიან ვაგზანილი ბერლინის
კონგრესზე, თუ კი შესდგას ეს კონგ-
რესი

ბერმანის მხრით იქნება თ. ბისმარკი,
ანუ ბიულვი და ბუხერი, ავსტრიის
მხრით — გრაფ ანდრასი და პალიცი,

ლა დივიზიონებზედ არის დანიშნული
38,000 მანათი, აქედან მესამედს ნაწილს,
12,000 მანეთს, მიიღებთ თქვენ გამოლა-
წყობათ, და როგორც მესმის, შეიძლება
წყალობათაც დარჩეს თქვენზედ ფულე-
ბიო. თუცა ჩვენი მამა-პაპანიც გამო-
ლიოდენ დაუზარებლივ სამშობლო ქვეყ-
ნის დაცვისა და ხელმწიფის ერთგულე-
ბისათვისო, მაგრამ იმათ სხვა დრო ჰქონ-
დათ: ისეთი სახლობა არ დარჩებოდა,
ორი და სამი მოსამაზურე სახლში არ
ყოლოდათო; და დღეს ისეთებიც კი გვი-
რევიო, ერთი მოჯამაგირეც არა ყავდესო.
მაგრამ ჩვენ ყოველ შემთხვევაში ვეცა-
დეთ, ჩვენი მამა-პაპული სახელი არ
შეგარცხვინოთო, ხელმწიფის ერთგულე-
ბისათვის, სამშობლო ქვეყნის დაცვისა-
თვის და სხვ.-და-სხვ. შევწიროთ ჩვენი
თავიო...“

პასუხი თავად-აზნაურობისაგან რა სა-
ჭირო არის განვიმეოროთ, უარის ყო-
ფის თქმა ჩვენგან უადგილო იყო; — ჩვენ
უნდა დავსთმოთ ყოველივე ჩვენი შინა-
ური გაჭირება — უთხარით ჩვენ — და მო-
ვიქცეთ ისე, როგორც გვიბრძანებს მთა-
ვრობა. ჩვენ მზათა ვართ ყოველის მი-
ზეზას უთქმელად...
იმ დროსვე ჩვენ ვკითხვთ ჩვენი მარშ-

რუსეთის — თ. მარჩაკოვი; თუ ის ავად
განდა, გრაფ ივანოვი და თ. მარჩაკო-
ვი-როსტოვსკი, საფრანგულს მხრით —
მადინქტონი და სან-ფლოე; ნიგლისის
— ლორდ ლიონს და ლორდ მდო-
როსელი, მსმალოთის — საფეტ-ფაშა და
სადულა-ფაშა და იტალიის მხრით — ლე-
პრეტისი და ლე-ლონე.

ამბობენ, რომ ნიგლისმა გადაწყვეტი-
თ გამოუცხადა რუსეთსაო, რომ ის არ მიიღებ
ბერლინის კონგრესში მონაწილეობას,
თუ რუსეთი შემდეგ სამ პირობაზე არ
დათანხმდება:

- ა) უნდა წარუდგინოს კონგრესს ყვე-
ლა მუხლები მსმალეთთან შეკრულ პი-
რობებისა,
- ბ) უნდა უნდა დასწიოს თავის ჯარე-
ბი სტამბოლიდან უკანასკნელ 40 ვერს-
ზე მაინც, და
- გ) უნდა დათანხმდეს იმაზედ, რომ
ხაბერძნეთსაც ჰქონდეს ხმა ბერლინის
კონგრესში.

„მოსკოვის უწყებებში“ დაბეჭდილია
შემდეგი საყურადღებო ტელეგრამა სტამ-
ბოლიდან 7 მარტს მიღებული:

„მსმალოთის მთავრობაც იმ მანის
არის, რომ რუსეთთან შეკრული მორი-
გების პირობა უეჭველად კონგრესს უნ-
და ექმნეს წარდგენილიო; ამ პირობას
მხოლოდ მაშინ მიეცემა ძალა და მნი-
შენელობაო, როდესაც იმას გადახედა-
ვენ და დამტკიცებენ კონგრესზედ შე-
კრებილი მეროპის უმთავრეს სახელმ-
წიფოების ყველა წარმომადგენელიო(?)“

ლიის თანაშემწეს ლეის დივიზიონი დარჩება

სამარადისოთ, ან თუ რომელიმე ვარდ-
რებით ამ ომს, შეგვიძლია გერმეთ
გამოსვლა? იმან გამოგვიცხადა, რომ შე-
გიძლიანთ გამოხვიდეთო, მაგიერი იქმ-
ნებიან შესვლის მსურველიო.

- როდეს უნდა მოვიყაროთ თავი?
- 15 ანუ 16-ს ამავე აპრილს.
- მზათ ვიქმნებით.

მა შეპირება, რასაკვირველია, ავან-
რულით: 16-ს ყველანი გამოწყობილი
მსურვეთს იყვენ.

17-ს ამწიფის ჩამოვიდა ქავკასიის ნა-
მესტნიკის თანაშემწე თ. მირსკი და 18-ს
ამანვე წავიყვანა მუხა-მსტატეს. ღებრუ-
ნების დროს გითხრა დიდი მადლობა
თავის სურვილით და მალე გამოსვლის-
თვის, და აღვითქვა შესაფერად დაჯილ-
დობა.

მრის სოტნასაც შეადგენდა რაქა-ლე-
ნუმის უეზლის და რაოდენიმე მუთაისის
თავად-აზნაურობა. ჩვენ ვიყავით ორი
სოტნა და გვიწოდებდენ მეორე აზნაუ-
რობის დივიზიონს. მარცხებოდით სამ-
სახურში 18-ის აპრილადგან. მიდექით
მუხა-მსტატეზედ და ხან სხვა ადგილებ-
ზედ იქვე მოხულოეთის ატრიალში.
22-ს ნოემბრამდის ჩვენ ვიმსახურეთ

საქართველო

დღიური

* * * ბუშინ, 15 მარტი, ღამის მეათე საათზე მოვიდა თბილისში ახალი ეზარხოსი საქართველოსა და მალა-ყოვლად-სამღვდლო იოანნიკი. რკინის გზის სტანციიდან პირ-და-პირ სოფლის სობორში მოვიდა. სიონის სამრევლოზე დიდი ზარების რეკამ შეატყობინა იმის მოსვლა ქალაქის მცხოვრებლებს; ხოლო სამღვდლოებს დიდიდამ მოუვიდა მუთისიდან ამბავი, რომ მალა-ყოვლად სამღვდლო გამობრძანდა მუთისიდან და ღამით მანდ იქნებოდა. ამიტომაც ჩვენი ქალაქის მთელი სამღვდლოება სიონში დახვდა ახალ ეზარხოსს რომლისაც ამდენი ქება გვესმოდა შორიდან.

მკლესიის კარებში ეზარხოსს დახვდა ივერიის ღვთის-მშობლის ხატით ყველასაგან პატივცემული ეპისკოპოსი პლექსანდრე და ამ ხატის მიძღვნის დროს წარმოსთქვა შესხმა, რომლითაც აუხსნა მალა-ყოვლად-სამღვდლო იოანნიკის თავის ახლის სამწყოს ღირსება, სთქვა, რომ საქართველო არის ივერია, წილ-ხლომილი წმინდისა მღვთის-მშობლისა და არც ერთს ისტორიულს ქვეყანას არ ჩამოუჩრება ეს პატიოსანი და ქრისტეს-მოყვარე ერის ქვეყანა.

მალა-ყოვლად-სამღვდლო იოანნიკიმ ამის პასუხად წარმოსთქვა მოკლე სიტყვა, რომელშიაც გამოხატული იყო ის ჰაზრი, რომ მე ჯერ ამ ჩინებულს ქვეყანას, რომლის სამწყსოთაც მოვს უღვარ, სრულებით ვერ ვიცნობ და თქვენ-

მოუცოდებლად, მოუსვენებლად. მე არ შემძლია წარმოვიდგინოთ ყველა ის გაჭირება, რაც ჩვენ ამ შვიდი თვის განმავლობაში გამოვიარეთ ჩვენის მოწინააღმდეგის უღრავოთ თავსდასწმით და სროლის ატეხით, ცუდის ტაროებისა გამო, წვიმით, დიდის ტალახებით, ხშირად კაცის და ცხენის შიმშილით და სხვ. არ შემძლია ავიწეროთ—თუ რაწირად ვიტანჯებოდით.

ეს ყველა მისთვის მოგვივიდა ჩვენ და ვგრეთვე სხვებსაც, რომ არა ვითარი ბანაკი კაცისა და არცა ცხენებისა არ გვექონდა; მხოლოდ ჩვენის ნაბდებით დახურულ კარებს ქვეშ ვიმყოფებოდით; ხშირად გვეჭირა ხელში შეკაზმული ცხენები, მაღლიდგან გვაწვიმდა და ქვეშ იყო დიდი ტალახი; ჩვენი უნაგირების შეწებული სამოგვები წვიმისაგან ამძვრალი იყვეს და ზოგი მთლად დაშლილი, ლეკურის (ხრპლის) და სატეგრის (ხაჯლის) სამოსი ჩამოცვივდა, ზოგი მთლად დაიკარგა, ზოგმა ბაწრით შემოვაკარი ისევ; ტანისამოსი და ნაბდები ისე დაიპუნ, რომ სადაც მოგვიცდათ ხელი, უშრომელად მოგვეცებოდათ...

22-ს ნოემბერს მსურვეთში მოგვიქმანეს; ვითომც დასვენება გვეგონა. მა-

გან მოველი იმის გაცნობას და ჩემ მოვალეობის შესრულებაში დახმარებასა. მოკლე ღაცვის გადახდის შემდეგ მ. იოანნიკი თავის სასახლეში წავიდა, სადაც ყველაფერი დამზადებული იყო იმის დასახვედრად.

მალა-ყოვლად უსამღვდლოესი მ. იოანნიკი ჯერ კიდევ შუა ხნის კაცია, შუა ტანისა, შავ წვერ-უღვაშიანი, ერთის შეხედვით საქართველოს შვილი გვეგონებათ.

უცხო ქვეყნები

იტალია

იტალიურს გაზეთებში იწერებოდნენ ამას წინათ, რომ ზარიზალი ავით არის; მაგრამ ახლა, ეტყობა, უკეთ არის, რადგან ამავე გაზეთებში დაბეჭდილია ზარიზალის წიგნი, რომელშიაც ის აცხადებს თავის ჰაზრს ახლანდელ ომის თაობაზედ:

„შოველი ხელმწიფისათვის პირველი ღირსება ის არისო, ამბობს ამ ერთს თავის მეგობართან მოწერილს წერილში ზარიზალი, რომ ყოველი საქმისათვის კაცების ამორჩევა იცოდეს. ამ მხრით შესანიშნავია ზერმანის იმპერატორი შილშელში, რომელმანც საფრანგეთის ომის საქმე ისეთ გენიალურ და სამხედრო საქმეში გამოცდილ პირებს მიანდო, როგორც მოლტკე და პრინცი ფრიდრიხი-მარლი; რომელმანც ამოიჩნია თავის სახელმწიფო საქმეების გამგებელად ისეთი კაცი, როგორიც არის ბისმარკი.“

„პირველი და უკანასკნელი უბედურება მსმალეთისა ის იყო და ის არის,

როსი უფრო ცუდი შეიქნა, ხან თოვლდა და ხან წვიმდა; ისეთი ტალახები დასდგა, რომ ვისაც იქ არ გაუღლია, არ დაიჯერებს. მქვსი გამორჩეული ცხენი რომ ება ფურგუნში, საში საათის გზას რვა საათს ვერ მიდიოდნ და ზოგიერთ ალბას, თუ არ მოგხმარებოდნ, ვერც ამოვიდოდნ ლაფიად. ამისთანა დარებმა და მერმეთ კიდევ ყოველ დღე თითო სოტნის პრავიანტის ანუ ეინმეს ამაღათ (კანეთ) ატრიალში წაყოლამ ისე შეგვაწუხა, რომ აქ ყოფნას ისევ შობულეთში ყოფნას ვარჩევდით...“

18-ს იანვარს მოგვიყვანეს მ. ჰიბრიში. იქ მინც დასვენებას ვფიქრობდით, მაგრამ მეორე დღეს მოვიდა ბრძანება და 22-ს ამავე თვის მუთისში გავვისტუმრეს. აქ გამოგვიცხადა შტაბის უფროსმა, რომ თქვენის დივიზიონერთაგან საჩივარები არის და ამაზედ კამისია დანიშნა, გამოიძიებს და თუ კანონიერი იქნა, დაკმაყოფილებული იქნებითო.

21-ს ფებრვალს შტაბს უფროსმა გამოგვიცხადა, რომ, რადგან ხელმწიფეებთ შორის მშვიდობიანობა ჩამოვარდა, საქრო აღარა ხართ და მიბრძანდითო! მაღლობელი არის მმართველობა თქვენის ერთგულის სამსახურისთვისო;

რომ იმის ხონტქრებსა ამ გვარი კაცების ამორჩევის ნიჭი ახლა საქმეს ამ გარემოებამ დალუპა მსმალეთის სამხრეთში მრთი ხეირიანი და მართლიც ნიჭიერი კაცი ამოუჩნდა - მსმან-ფაშა და ისიც ისეთს მდგომარეობაში ჩავარდა, სხვა უხეირო სარდლების წყალობით, რომ ვერც იმან გაარჩივარა.

„თუ არ ეს გარემოება, თუ არ ეს უსარდლობა, უეჭველია, რომ მსმალეთს მხნე არმია ასე ადვილად არ იქნებოდა რუსეთისაგან დამარცხებული.“

— თავის „გამეფებისა“-თანვე ახალმა პაპმა დაითხოვა მატრიკანის გვარდია ე. ი. ერთად-ერთი ჯარი რომის პაპის, რომელიც, როგორც იწერებოდნენ, სულ ორასი კაცისაგან იყო შემდგარი. ლეონ მეცამეტემ მოიხმო თურმე ამ გვარდის მთავარ-სათლალი (?) ლენერალი ბერცოგი და ღიმილით გამოუცხადა, რომ „რადგან მე არც რთ მეგროპის სახელმწიფოსთან ომის განცხადებას არ ვაპირებ, ამის გამო ჯარი საქრო არ არის ჩემთვისო!“

ამგვარადვე გაუუქმებია ახალ პაპს თავის ფლოტი, რომელიც მხოლოდ ერთი დამტყრეული ხომალდისაგან შესდგებოდა! ეს ძირ-გავარდნილი ხომალდი 1870 წელს აქეთ ჩივიტა-ვეკვიის ნავსადგურში იყო გაჩერებული. პაპმა მოიხმო თურმე ამ ხომალდის კაპიტანი და მატროსები, და ამათაც ის გამოუცხადა, რაც თავის ჯარის მთავარ-სარდალს და დაითხოვა სამსახურიდან.

მსმალეთი

შველახე უფრო ბევრს, გაზეთის „Times“-ის კორრესპონდენტის სიტყვით, სტამბოლში ამ ქამად დ. მ. ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძის სტუმრობაზედ ლაპა-

ამასთანავე გვითხრა, რომ დ. მ. ძავეკასიის ნამეტნიკი ითხოვსო, რომ თითო სოტნისაგან ორმოც-ორმოცი კაცი დასაჯილდოებლად წარმოიდგინოს თქვენმა აღრჩეულმა სოტნიდგან ექვს-ექვსმა კაცმაო.

შემდეგ მოსთხოვა დივიზიის კამანდირს, გამოერიცხა ჩვენთვის ის პირველად დარიგებული ფულები, რომელიც საჩუქრათ მიგვანდდა და იყო 38,000 მანეთის მესამედი. რასაკვირველია ეს უკანასკნელი მდგომარეობა ჩვენ ძალიან არ გვეჭაწნიკა და ვთხოვეთ, რომ მთავრობა დასჯერებულყოფი იმ 5,000 მანეთს რომელიც ჩვენს დივიზიონს ჰქონდა ეკონომიის ფული, რომელიც შესდგა ჩვენი ფურაჟისა და სხვა ფულიდამ როდესაც ჩვენ საღმე ვიყავით გაგზავნილი, ინტენდანტის მაღაზიიდან ხვედრი ფულის აღება არ შეგვეძლო. მაგრამ უფ. შტაბის უფროსი არ დათანხმდა.

ჩემი უკანასკნელი სიტყვა ეს გახლავთ: რასაკვირველია, ჩვენ ყველანი ერთგულად ვემანხურებოდით, თავ-განწირულად ვიბრძოდით ყველგან, საცა კი მიგვიშვეს მტერთან; მაგრამ კმაყოფილი არ ვართ იმ წესებით, რომელნიც ჰსუფედნენ ჩვენს დივიზიაში.

რაკობენ. დიდი მთავარი უფრო მცირე ამალით ეწვევა თურმე ხონთქარს, ვიდრე წინათ ჰქონდა განზრახვა. ის ნახავს ხონთქარს ილილი-ძიოსკის სასახლეში, აქედამ დაბრუნდება, ღოღმა-ბაღჩის სასახლეში სადაც სულთანი იმ დღესვე გადუხდის ვიზიტს.

იგივე კორესპონდენტი ამბობს, რომ რუსის აფიცრები, სამოქალაქო ტანისამოსში გადაცმულნი ხშირად დაიარებიან სტამბოლში.

ზოგიერთს გაზეთებში იწერებიან, რომ მსმალეთის მთავრობა ხელახლად ემზადება საომრათაო. ახალი ჯარები გამოჰყავს, ტანისამოსს და სურსათს ამზადებს ამ ჯარისთვის, თოფ-იარაღს ჰყიდულობს და სხვ. მაზეთები გაკვირვებით ჰკითხულობენ—თუ რისთვის და ვის წინააღმდეგ საბრძოლველად ემზადება ახლა კიდევ მსმალეთით.

საბერძნეთი

ინგლისის გაზეთის „Standard“-ის კორესპონდენტი ულაპარაკია საბერძნეთის კაროლთან ბიორგისთან და ამის თაობაზე იწერება შემდეგს:

„მე მქონდა ბედნიერება კაროლ ბიორგისთან ლაპარაკისა და, როგორც შევატყვე, ის კარგათ გრძნობს იმ ახირებულს პოლიტიკურ მდგომარეობას, რომელშიაც იმყოფება ამ ქვეყნის საბერძნეთი. ის მზათ არის იმოქმედოს ისე, როგორც თავის ხალხის კეთილ-დღეობის მიზანი დახელოვდეს; მაგრამ სხვა-და-სხვა გარემოება აბრკოლებს.

იმის სიტყვით, ხალხის აჯანყება იმ საბერძნეთის ნაწილებში, რომელნიც ახლა მსმალეთს ექვემდებარებიან, თანდათან ძლიერდება: მაკედონიაში 7,500 დაიარაღებული კაცი გაუდგა განს მსმალეთს მმართველობისათ, სალონიკის, მახრის ხალხმა გამოაცხადაო, რომ ისინი დღეს შემდეგ უარ-ჰყოფს მსმალეთის მთავრობას და საბერძნეთს უერთ-

დებიანო; შირში და თესალიაში მუდამ შეტაკება დაიარაღებულ აჯანყებულებსა და მსმალეთს ჯარს შუა და სხვ.

საბერძნეთის კაროლს იმედი აქვს რომ მეროპის კონგრესის დაიხსნის ხალხს იმ უბედურებისგან, რომელშიაც ის მსმალეთის ცულმა გამგებობამ ჩააგდო.

საზრანგეთი

იმ მონაწილეობის თაობაზე, რომელსაც საზრანგეთი იღებს ამ აღმოსავლეთის საქმეებში, გაზეთი „Pol. Corresp.“ გვაცნობებს შემდეგ ამბავს:

„შველახე პირველად კონგრესმა, საზრანგეთის მმართველობის ჰაზრით, უნდა ააცილოს მეროპის ახალი ომი და ახალი სისხლის ღვრა. შემდეგ საზრანგეთი თხოვლობს, რომ მკვიპტე, სირია და ტუნისი უეჭველად ისევ იმ მდგომარეობაში დარჩნენ (მსმალეთის მზრუნველობის ქვეშ), როგორც დღეს არიან.

„მას შემდეგ, რაც ინგლისმა დაარწმუნა საზრანგეთი, რომ ის მკვიპტეს ხელს არ ახლებს, ამორ სახელმწიფოებს შუა თითქმის სრული თანხმობა აღმოსავლეთის ყველა საქმეებზე და აგრეთვე კონგრესის მოვალეობაზედაც. დაარწმუნებით ამბობენ, რომ ინგლისსა და საზრანგეთს პესტრიაც სრულიად ეთანხმება ამ საგანზედაო.“

განცხადებანი თსლუბი

ზოსტანისა და ყვავილებისა, ახლად მიღებული სამზღვარ გარეთიდან ისპილმა ქაეკასიის სამეურნეო საზოგადოების კამისიონერთან ლარშმსთან, ზოლოვინის პროსპექტზე, სახლის № 11.

(10-5)

ტყაპის ქარხანა თფილისში

დამოქნის ქუჩაზე, ბერძნის საყდრის პირდაპირ, სახლის № 22.

პატივი აქვს აცნობოს იმ პირთ, რომელნიც ტყავით ვაჭრობენ ანუ თავიანთთვის სასყიდლოდ ეჭარებთ, რომ ამ ქარხანაში კეთდება და მუდამ მოიპოვება დამზადებული უოველგვარი ტყავი წალბისთვის, უნაბირისა, ქარბის და შამბონებისა, ჩაქმებისა ლანა და სხვ.

წარდათ (პარტიობით) ყიდვა ყველა ამ საქონლისა შეიძლება ქარხანის კანტონრაში, სადაც მსურველს შეუძლიან აგრეთვე რა გვარი ტყავიც უნდა შეუყვეთოს და გაუყეთებენ. წვირილ-წვირილად ამ ქარხანის საქონელი ისყიდება მალაზიაში, სიონის პირდაპირ.

(25-3)

ვისაც ჰსურს იყიდოს ხმელი საშენებელი ტყე, ფიჭვისა და ნაძვის, ფიცრები, სამი და ოთხი წლის განახერხი, შეუძლიან მიმართოს პოლკოვნიკის ბუჩუკი ევის სადგომში, არსენალის ქუჩაზე, სახლის № 31.

საჭიროდ ვრაც გამოვაცხადო, რომ რიგ-რიგზე შეუსრულებთ ყველას, ვინც შეგვიკვითს. შუკრების სატანა ამ წლის, 1 მაისიდან დაიწყება

ქალაქის გამგებობა ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ ამ მარტის 17-ს, იმის თანადასწრებით, დანიშნულია მუშრობა (მხოლოდ ერთელ) ნავთილულში მდებარე ქალაქის მიწის (დაჩის) იჯარით მიცემამხედ მომავალისთვის აპრლის 1 რიცხვიდან. ეს მამული საბალახე ადგილია და შეიცავს 194 დესიატინასა და 100 ოთხ-კუთხ საქენს.

(3-1)

Table with columns: რკ. ზზა., დილა., საღამ., II კ., III კ., ტელეგრაფი, მ. კაპ, გაზანდა, მან. კაპ, თფილისის სამკურნალო. Rows include various locations and medical services.